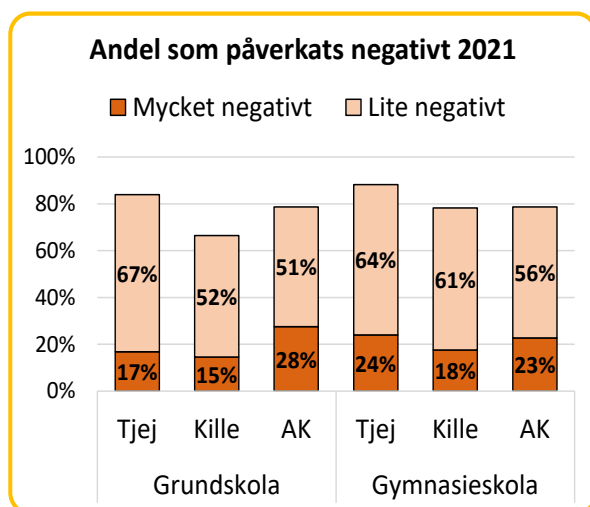
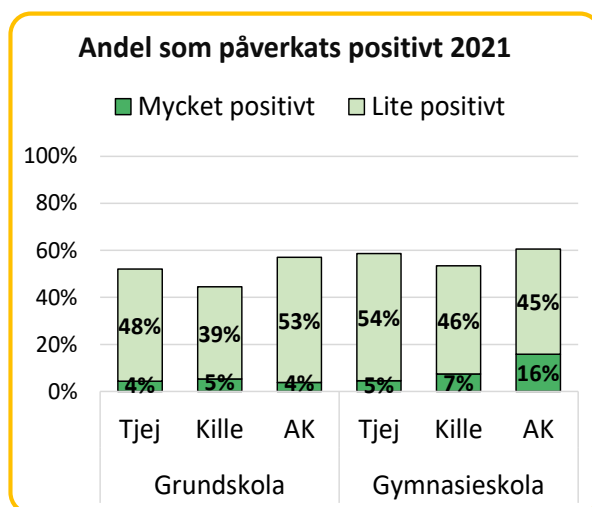

Hur påverkas ungdomar i Östergötland av Coronapandemin och vilka långtgående konsekvenser ser de?

Ungdomsenkäten Om mig är en webbenkät till ungdomar i Östergötland i årskurs 8 på grundskolan och årskurs 2 på gymnasiet. Ungdomarna i länet har levt med Coronapandemin under lång tid och det har påverkat livet och hur de ser på världen på många olika sätt. För att följa hur ungdomarna påverkats har de fått svara på frågan "Har Coronapandemin påverkat dig negativt och/eller positivt på något sätt?" både i enkäten 2020 och 2021. Därefter har ungdomarna i enkäten 2021 fått möjlighet att med egna ord beskriva vilka konsekvenser de tycker att pandemin har haft på dem själva, sitt liv eller världen. Ungdomarnas svar har kategoriserats och sammanställts och beskrivs här med figurer och citat.

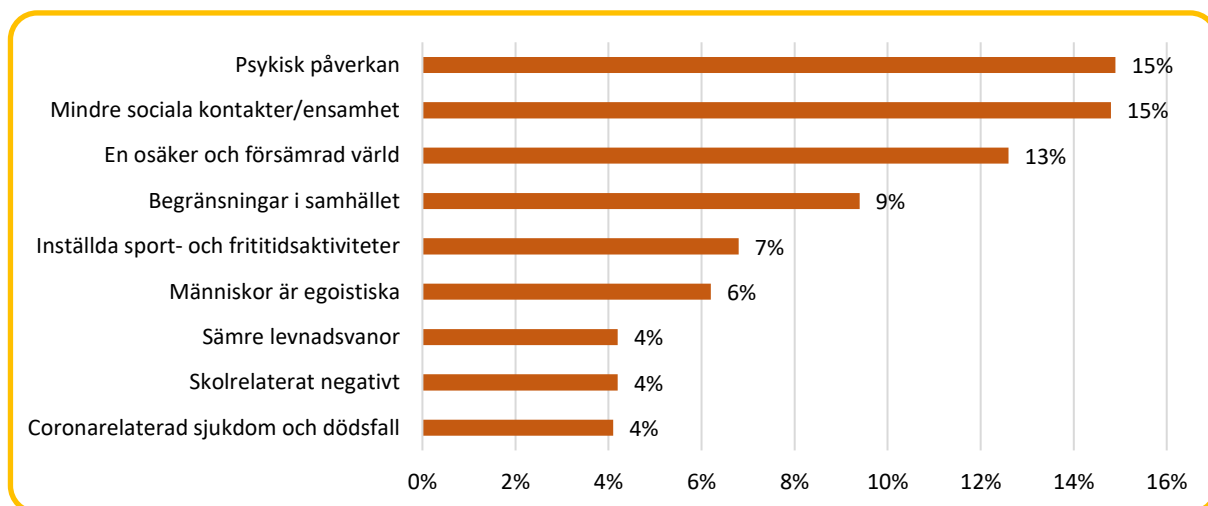
Figur 1. Ungdomar som uppgett att Coronapandemin påverkat dem negativt 2021, per årskurs och kön. AK=annan könsidentitet.

Figur 2. Ungdomar som uppgett att Coronapandemin påverkat dem positivt 2021, per årskurs och kön. AK=annan könsidentitet.

Majoriteten av ungdomarna har upplevt att de påverkats negativt av Coronapandemin. 2021 var det i genomsnitt ca 79 % som uppgav att de påverkats negativt (se figur 1), vilket är betydligt fler än år 2020 då 68 % uppgav en negativ påverkan. Men det är också många ungdomar som upplevt att pandemin haft en positiv inverkan på deras liv. I genomsnitt var det ca 52 % som uppgav att de påverkats positivt av pandemin (se figur 2). Det är också fler än 2020 då 35 % uppgav att de påverkats positivt. De kan troligtvis bero på att ungdomarna nu har levt längre med pandemin och sett fler konsekvenser -både negativa och positiva- jämfört med 2020.

Det är något fler tjejer och ungdomar med annan könsidentitet som har upplevt både negativ och positiv påverkan jämfört med killar. Svaren visar också att ungdomar med svensk bakgrund har upplevt mer negativ påverkan av pandemin än ungdomar med utländsk bakgrund (82 % jämfört med 68 %). Däremot finns inga större skillnader beroende på hur ungdomarna upplever familjens ekonomi eller för ungdomar med funktionsnedsättning.

Figur 3. Vilka långtgående negativa konsekvenser av Coronapandemin har ungdomar sett på dem själva, sitt liv eller världen 2021?

”Psykisk påverkan” är den vanligaste svars-kategorin om hur ungdomarna påverkats negativt av Coronapandemin (15 % av svaren). Ungdomarna berättar att de känt sig deppiga, ångestfyllda, uttråkade och fått sämre självförtroende under pandemin. *”Har blivit mer nedstämd under distans undervisningen.”* *”Har varit ledsnare, tråkigare, ingen ork till saker.”*

Nästa lika många har svarat att de påverkats negativt genom **”Mindre sociala kontakter/ensamhet”**. De som känt sig ensamma och isolerade svarar oftare att de haft en negativ psykisk påverkan av pandemin, dvs ensamhet och psykisk påverkan är relaterade till varandra. *”Jag har känt mig väldigt ensam o isolerad då man var tvungen att distansera sig från allt o alla.”* *”Man märker hur dåligt man mår över att bara vara hemma och inte kunna vistas i sociala sammanhang. Allting i livet blir så himla mycket tråkigare.”*

”En osäker och försämrad värld” var också ett vanligt svar. Ungdomarna beskriver att de tycker att världen har blivit en sämre och mer sårbar plats under pandemin, och många funderar mer på världen än förut. *”Jag tycker att världen agerade ganska korkat så man har ju lite förlorat hoppet för mänskligheten.”* *”Jag har sett hur världen reagerar på en kris (rätt så dåligt). Det gör mig mer orolig när jag tänker på hur klimatkrisen ska lösas.”*

”Begränsningar i samhället” var också ett ganska vanligt svar, t ex att inte kunna göra det man brukar och att resor försvårats. *”Har blivit begränsad i min vardag med saker jag mår bra av att göra.”*

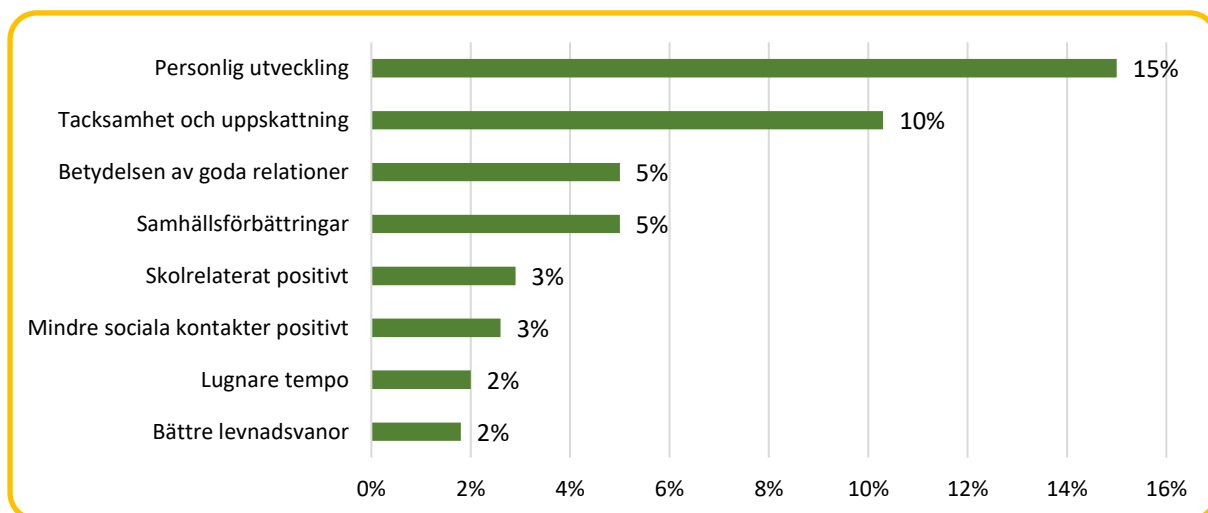
En del ungdomar beskriver att de har drabbats av **”Inställda sport- och fritidsaktiviteter”** t ex inställda evenemang, tävlingar, cuper och träningar. *”Det känns som att jag har tappat mycket kunskap inom min idrott under Corona för vi har inte tränat på 2 år.”*

Vissa ungdomar beskriver att **”Människor är egoistiska”**. De menar då att pandemin lyft fram människors sämre egenskaper och att många inte bryr sig om andra. Ungdomarna relaterar ofta detta till ovilja att vaccinera sig och att inte respektera social distansering. *”Folk är själviska, de vill inte ha på sig mask för att de ”inte vill” och det visar att de inte bryr sig om de omkring sig.”*

En del tycker att de har fått **”Sämre levnadsvanor”**. Ungdomarna berättar då främst om ökad skärmtid och viktökning under pandemin. *”Jag har varit mer på sociala medier eftersom många platser kunde man inte besöka.”* *”Jag har gått upp i vikt av att bara vara hemma.”*

Vissa ungdomar beskriver också **”Skolrelaterade negativa konsekvenser”** och då tänker de framför allt på distansundervisning som fått skolgången att fungera sämre. *”Distansarbete sänkte betygen.”*

Slutligen har en del ungdomar drabbats av **”Coronarelaterad sjukdom och dödsfall”**, både egen sjukdom och anhöriga som varit sjuka eller gått bort. *”Corona förstörde mitt luktsinne.”*

Figur 4. Vilka långtgående positiva konsekvenser av Coronapandemin har ungdomar sett på dem själva, sitt liv eller världen 2021?

”Personlig utveckling” var den vanligaste svarkategorin om hur ungdomar påverkats positivt av pandemin. Ungdomarna beskriver att de fått mer självinsikt, lärt sig nya saker och varit mer reflekterande under pandemin. *”När man var hemma och allt var nedstängt började man fundera lite om sig själv, jag lärde känna mig bättre i alla fall.”* *”Pandemin gav mig tid till att vara ensam och vara mig själv, att reflektera över vem jag är och vill.”*

Den näst vanligaste svarkategorin var **”Tacksamhet och uppskattning”**. Ungdomarna berättar då att pandemin lärt dem att ta tillvara livet och uppskatta det de har i större uträkning och inte ta allt för givet. *”Den har gjort att jag är mer tacksam över små saker, jag uppskattar tid med min familj mer nu än innan pandemin.”* *”Ja, att man inte ska ta allting för givet, saker och ting kan ta slut när man minst anar det. Det har alltså fått mig att ta vara mer på livet.”*

En del ungdomar berättar att de kommit till insikt om **”Betydelsen av goda relationer”**. De beskriver att de insett hur viktigt det är med sociala relationer för att må bra och att människor måste ta hand om varandra och samarbeta. *”Att kontakt med andra människor är viktigare än vad man kan tro.”* *”Jag har märkt att jag mår mycket bättre när jag träffar kompisar.”*

Vissa ungdomar tycker att pandemin medfört **”Samhällsförbättringar”**, och då tänker de framför allt på miljön och mindre utsläpp men också på bättre hygien och ökad medvetenhet om smitta. *”Jag har fått mer hopp om klimatet, då man såg tydliga förbättringar under pandemin.”*

Några ungdomar ser **”Skolrelaterade positiva konsekvenser”**, och det är då främst distansundervisningen som vissa upplevt som positiv. *”Distans var jättebra och praktiskt. Sovmorgon varje dag och jag har lättare att fokusera hemma än i skolan.”*

”Mindre sociala kontakter” har upplevts som positivt av vissa, så det är inte alla som tycker att mindre sociala kontakter är av ondo. *”Har väl fått mig att inse att det är skönt att inte va bland massor av människor.”* *”Ganska skönt att slippa folk.”*

Slutligen är det en del ungdomar som uppskattar att pandemin medfört ett **”Lugnare tempo”** samt att de fått **”Bättre levnadsvanor”**, framförallt genom mer tid för träning. *”Jag fick vara hemma och chill.”* *”Jag har fått mer tid att sporta och tänka på min hälsa.”*

Sammanfattningsvis ser ungdomarna både positiva och negativa konsekvenser av pandemin på dem själva och världen. Ungdomarna ser att de själva påverkats positivt, speciellt i sin personliga utveckling och att de uppskattar det de har mer. Men samtidigt tycker vissa att världen och andra människor har förändrats till det sämre, och att deras psykiska hälsa har försämrats vilket ofta relateras till isolering/ensamhet.

Svarsfrekvens

Totalt 93 % (7528 st) av alla ungdomar som besvarat enkäten har valt att svara på frågorna om de påverkats av pandemin, negativt respektive positivt. Av dessa valde 12 % att beskriva i fritext vilka långtgående konsekvenser de sett av pandemin.

Tabell 1. Könsfördelning bland ungdomar som besvarat frågan om de påverkats av Coronapandemin 2021, negativt och/eller positivt

		Negativ påverkan	Positiv påverkan
		Antal, (%)	Antal, (%)
Grundskolan årskurs 8	Tjej	1897 (49%)	1871 (49%)
	Kille	1871 (49%)	1859 (49%)
	Annan könsidentitet	80 (2%)	79 (2%)
Gymnasieskolan årskurs 2	Tjej	1839 (50%)	1830 (50%)
	Kille	1766 (48%)	1759 (48%)
	Annan könsidentitet	75 (2%)	76 (2%)

Tabell 2. Könsfördelning bland ungdomar som besvarat följdfrågan i fritext om konsekvenser av Coronapandemin 2021

		Antal, (%)
Grundskolan årskurs 8	Tjej	245 (56%)
	Kille	186 (42%)
	Annan könsidentitet	9 (2%)
Gymnasieskolan årskurs 2	Tjej	259 (58%)
	Kille	171 (38%)
	Annan könsidentitet	15 (3%)